

T.C.
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/11389-6K-135
7/11668-6K-142

Sayı : 72416558-610-E.642615

02.08.2019

Konu : Soru Önergeleri

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA
(Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı)

İlgi : a) 30.05.2019 tarihli ve 43452547-120.07/E.468971 sayılı yazınız.
b) 17.06.2019 tarihli ve 43452547-120.07/E.488293 sayılı yazınız.

İlgi yazılar ekinde yer alan soru önergelerine ilişkin Bakanlığımızca hazırlanan cevaplar ekte sunulmaktadır.

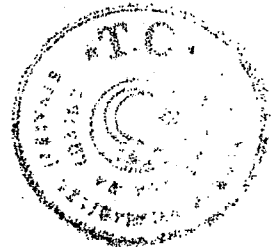
Bilgilerinize arz ederim.

Mehmet Nuri ERSOY
Bakan

Ek : Liste ve Cevaplar (7 sayfa)

Not: 5070 sayılı Elektronik İmza kanunu gereği bu belge elektronik imza ile imzalanmıştır.

MİLLETVEKİLİN ADI - SOYADI		ESAS SAYILI	SORU ÖNERGESİNİN KONUSU
30.05.2019 tarihli ve 468971 sayılı yazınız.			
1	Prof. Dr. Kamil Okyay SINDIR	7/11389	İzmir ilinde koruma altına alınmış tarihi eser sayısı ile bakım ve onarımı yapılan tarihi eserlere ilişkin
17.06.2019 tarihli ve 488293 sayılı yazınız.			
2	Murat BAKAN	7/11668	Halk kütüphanelerini geliştirmek ve gençlere okuma alışkanlığı kazandırmak için yapılacak çalışmalara ilişkin

**İZMİR MİLLETVEKİLİ SAYIN PROF. DR. KAMİL OKYAY SINDIR'IN 7/11389
ESAS SAYILI SORU ÖNERGESİNE BAKANLIĞIMIZCA HAZIRLANAN CEVAP**

İzmir ilinde korunması gerekli taşınmaz kültür varlığı (anıt, sivil mimarlık örneği, cami, türbe, vb.) olarak tescilli 7.727 adet yapı ve 800 adet sit alanı bulunmaktadır. Bu yapılarla ilgili olarak 2863 sayılı Kanun, ilgili yönetmelik ve ilke kararları gereği rölöve-restitüsyon-restorasyon projesi hazırlanması gerekmekte olup tehlike arz eden yapılar için ilgili Belediyeler aracılığı ile güvenlik önlemlerinin aldırılmasına yönelik Kurul kararları alınmaktadır. İzmir ilinde korunması gerekli taşınmaz kültür varlıkları ile ilgili işlemler İzmir 1 ve 2 Numaralı Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu Müdürlüklerince yürütülmektedir.

Korunması gerekli taşınmaz kültür varlıklarına veya sit alanlarına ilişkin şikâyet başvuruları ve Müdürlük uzmanlarınca tespit edilen konular, 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu kapsamında Koruma Bölge Kurulu Müdürlüklerince değerlendirilmekte ve gerekli işlemler yapılmaktadır. Bu kapsamda; şikâyetler ve tespitler sonucu, ilgili Koruma Bölge Kurullarınca, İzmir 1 Numaralı Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu Müdürlüğü görev alanında 2004 yılından itibaren 436 tane, İzmir 2 Numaralı Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu Müdürlüğü görev alanında 2003 yılından itibaren 452 tane yasal soruşturma açılmasına karar verilmiştir.

İzmir ilinde, "İzmir Efes Antik Tiyatrosu Restorasyonu" işi için ayrılan 546.000,00.-TL.'lik ödenek aktarılmış olup söz konusu iş devam etmektedir.

İzmir ili, tarihî eserlerin bakım ve onarımı için ayrılan bütçe kapsamında diğer iller arasında 27. sırada yer almaktadır.

2863 Sayılı "Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu'nun 12. maddesinde "Özel hukuka tabi gerçek ve tüzel kişilerin mülkiyetinde bulunan korunması gerekli kültür ve tabiat varlıklarının; korunması, bakım ve onarımı için Kültür ve Turizm Bakanlığınca aynı, nakdi ve teknik yardım yapılır" hükmü yer almaktadır.

Bu kapsamda hazırlanan "Taşınmaz Kültür Varlıklarına Yardım Sağlanmasına Dair Yönetmelik" gereğince; gerçek ve tüzel kişilerin mülkiyetinde bulunan taşınmaz kültür varlıklarının korunması, bakım ve onarımı için Bakanlığımızca maddi destek sağlanmaktadır.

Söz konusu yönetmelik doğrultusunda, İzmir ilinde bugüne kadar 49 adet taşınmaza 449.755,00.-TL. proje yardımı, 76 adet taşınmaza ise 2.830.000,00.-TL. uygulama yardımı yapılmıştır.

2019 yılında Türkiye genelinde 180 adet taşınmaza proje, 234 adet taşınmaza uygulama yardımı verilmesi kararlaştırılmıştır.

2019 yılı yatırım programından "İzmir Brigi Çakırağa Konağı Onarım, Teşhir Tanzim ve Çevre Düzenlemesi", "Kemeraltı Yenileme Alanının İyileştirilmesi", "İzmir Basmane ve Kemeraltı Semti Kentsel Tasarım ve Tarihi Kent Dokusunun Sağıklaştırması (1.Etap)" işleri için ödenek ayrılmış olup "İzmir Efes Antik Tiyatrosu Restorasyonu" işi için ödenek aktarımı gerçekleştirilmiştir.

2019 yılında İzmir ilindeki 6 adet taşınmaza 125.601,60.-TL. proje yardımı; 14 adet taşınmaza 486.000,00.-TL. uygulama yardımı yapılması kararlaştırılmıştır.

İzmir ili, Çeşme ilçesi, Ildır Mahallesiinde tahrip olan yapılarla ilgili olarak Ildır köy muhtarının ihbarı üzerine Çeşme Müzesi tarafından 7 adet hasarlı yapı ve sur duvarlarına ait tespiti ilişkin ilgili Koruma Bölge Kurulu Müdürlüğünce yerinde inceleme yapılmış ve konu Koruma Bölge Kurulu'nda değerlendirilmiştir. İzmir 1 Numaralı Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu'nun 27.02.2019 tarihli ve 8742 sayılı kararında;

- İzmir ili, Çeşme ilçesi, Ildır Mahallesi, Erythrai Antik Kenti 2. derece arkeolojik sit sınırları içinde bulunan köy merkezindeki halen kullanılmakta olan tescilsiz yapılar ile metruk durumda olan boş yapılar ve bunların bahçe duvarlarının, ayrıca akropole çıkan yol üzerindeki cadde duvarının, yoğun yağışlar sonucunda yer yer yıkılması neticesinde mal ve can kaybına neden olacak şekilde tehlike arz etmesi nedeniyle Çeşme Müze Müdürlüğünce tespiti yapılan bu yapılarla ilgili gerekli güvenlik önlemlerinin ilgili Belediyesince ivedilikle alınmasına,
- 1.derece arkeolojik sit sınırları içindeki daha önceden büyük ölçüde tahrip olduğu anlaşılan antik tiyatronun kuzey doğusundaki savunma duvarlarının yola doğru çöken kısımları ile ilgili Çeşme Belediyesince gerekli güvenlik önlemlerinin alınmasına, antik duvarların tamamının onarımı ve korunması ile ilgili Kazı Başkanlığı görüşlerinin Kurula iletilmesine,
- Gazi Mustafa Kemal Caddesi No:13 adresindeki (177 ada, 2 parsel) yapının çöken duvarının altındaki Hellenistik Dönem'e ait mozağin bulunduğu kısmın etrafının Çeşme Belediyesince tel çit ile çevrildiği anlaşıldığından; mozağin üzerine düşen taşların Kazı Başkanlığı denetiminde ve gerekli güvenlik tedbirleri alınarak kaldırılmasına,
- Taşınmaz Kültür ve Tabiat Varlıkları Yüksek Kurulu'nun 14.09.1984 tarihli 392 sayılı kararı ile tescili 14 pafta, 302 parseldeki (yeni 175 ada, 7 parsel) taşınmazın sokağında ve karşısında bulunan elektrik direğinin altındaki toprağın da aşınmış olduğu ve direğin devrilme tehlikesinin bulunması nedeniyle ilgili Kurumlar tarafından, gereken güvenlik önlemleri alınarak, uygulamaların ilgili Müze Müdürlüğü denetiminde yapılmasına karar verilmiştir.

İzmir ili, Çeşme ilçesi, Ildır Mahallesi kapsamındaki tescilli yapıların restorasyonu için Koruma Bölge Kurulu Müdürlüğüne genel bir başvuru yapılmamış olup söz konusu alandaki taşınmazlarla ilgili olarak bugüne kadar yardım yapılmamıştır. Bununla beraber, İzmir ili, Çeşme ilçesindeki 1 adet taşınmaza 2013 yılında 4.332,00.-TL. proje yardımı, 2014 yılında 40.000,00.-TL. uygulama yardımı yapılmıştır.

İzmir ili, Çeşme ilçesi, Ildır Mahallesine ilişkin olarak başvuru üzerine ilgili Koruma Bölge Kurulu Müdürlüğünce gerekli incelemeler yapılmış ve yukarıda bahsi geçen 27.02.2019 tarih ve 8742 sayılı Kurul kararı alınmıştır. Bakanlığımızın ilgili birimleri, ilgili Belediyeler ve Kurumlara dağıtımı yapılan söz konusu karar sonrasında ilgili Koruma Bölge Kurulu Müdürlüğüne ulaşan herhangi bir cevap veya çalışma bulunmamaktadır.

İzmir ili ve ilçelerinde mülkiyeti Vakıflar Genel Müdürlüğüne ait 285 adet kültür varlığı bulunmaktadır. Hâlihazırda yıkılmış veya yok olan vakıf kültür varlığı bulunmamaktadır. Restorasyonlar ilgili koruma kurulundan projeleri onaylandıktan sonra onaylı projelerine göre gerçekleştirilmekte olup hâlihazırda İzmir ilinde 9 adet vakıf kültür varlığının restorasyonu, 3 adet vakıf kültür varlığının ise proje çalışması, Manisa ilinde ise 5 adet vakıf kültür varlığının restorasyon çalışması devam etmektedir.

Vakıf kültür varlıklarını projelendirme aşamasında yapı ile ilgili gerekli tüm yapısal analizler yaptırılarak restorasyon aşamasında depreme karşı önlem alınmaktadır.

İzmir ili, Çeşme ilçesi, Ildır Mahallesinde vakıf kültür varlığı bulunmamakta olup restorasyon için yapılan herhangi bir başvuru da bulunmamaktadır.

